

Słownik pojęć stosowanych w opiniach logopedycznych

Afazja - zaburzenie mowy polegające na częściowej lub całkowitej utracie umiejętności budowania i percypowania tekstów słownych w następstwie ogniskowego uszkodzenia ośrodków mowy dominującej półkuli mózgu.

Alalia - opóźnienie w przyswajaniu języka na skutek opóźnionego wykształcenia się funkcji pewnych struktur mózgowych.

Dyslalia - zaburzenie mowy polegające na nieprawidłowej realizacji fonemów (najmniejszych elementów składowych wyrazów) według zazwyczaj ustalonych norm społecznych spowodowane wadami w ukształtowaniu lub uszkodzeniu organów artykulacyjnych takich jak wargi, język, zęby czy podniebienie. Inaczej dyslalia to nieprawidłowość w realizacji jednej głoski, kilku głosek, a nawet wszystkich lub niemal wszystkich od razu.

Dyzartria(dysartria) - zaburzenie mowy charakteryzujące się zaburzeniami artykulacji dźwięków na skutek uszkodzenia ośrodków i dróg unerwiających narządy mowne (artykulacyjne, fonacyjne, oddechowe).

Echolalia - mimowolne, automatyczne powtarzanie dźwięków.

Elizja - zjawisko językowe polegające na braku realizacji jakiegoś fonemu (np. głoski)

Gammacyzm - to wada artykulacyjna polegająca na nieprawidłowej realizacji głosek :g, gi, h, hi.

Kappacyzm - to wada artykulacyjna polegająca na nieprawidłowej realizacji głosek: "k", "ki".

Lambdacyzm - rodzaj wady wymowy polegający na nieprawidłowej realizacji głoski "l".

Logopeda - specjalista zajmujący się kształtowaniem mowy, zapobieganiem zaburzeniom mowy i ich usuwaniem.

Metateza, przestawka - przestawienie fonemu wewnątrz wyrazu lub zmiana szyku wyrazów w mowie i piśmie.

Mowa bezdźwięczna - rodzaj zaburzenia polegający na braku realizacji spółgłosek dźwięcznych i zastępowaniu ich odpowiednikami bezdźwięcznymi (przykład: arbuz - arpus, bitwa - pitwa, daj - taj, granica - kranica, gimnastyka - kimnsastyka, dzbanek - cpanek, dżdżownica - czczownica, dziwny - ciwny, towar - tofar, telewizja - telefisja, wawóz - fáfós, bagaże - pakasze, przedrzeźniać - przetszeźniać, półka - bułka).

Mutyzm - całkowita niemożność posługiwania się mową (przy zachowanym rozumieniu mowy) z przyczyn psychologicznych.

Opóźniony rozwój mowy - późniejsze(o około sześć lub więcej miesięcy) pojawienie się poszczególnych etapów mowy.

Paragammacyzm - zamiana głosek: g, gi, h na d, di, t . (przykład: góra - dóra, gitara - ditara, hokej - tokej)

Paralambdacyzm - zamiana głoski "l" na inną głoskę wypowiedzaną prawidłowo: najczęściej "j":(przykład: lalka - jajka)

Parakappacyzm - zamiana głosek: k, ki na t, ti . (przykład: kura - tura, kino - tino, kot - tot)

Parasygmatyzm - rodzaj sygmatyzmu polegający na zastępowaniu jednych głosek dentalizowanych innymi, realizowanymi prawidłowo. (przykład: czapka - capka, szafa - safa, żaba - zaba)

Rotacyzm - wada wymowy polegająca na deformacji głoski "r".

Sygmatyzm - nieprawidłowa realizacja głosek dentalizowanych, jednego, dwóch lub wszystkich trzech szeregów (tj. ciszącego: ś, ź, ć, dź; syczącego: s, z, c, dz; szumiącego: sz, ż, cz, dż) polegające na zmianie miejsca artykulacji głosek, co powoduje zniekształcenie ich brzmienia (deformacje).

Surdopedagog - to specjalista zajmujący się uczeniem, terapią, diagnozowaniem i wspomaganiem rozwoju dzieci i młodzieży słabosłyszącej i niesłyszącej.

Surdologopeda - specjalista w zakresie diagnozy i terapii logopedycznej osób z uszkodzeniem słuchu.

Neurologopeda - specjalista w zakresie diagnozy i terapii logopedycznej osób z afazją, alalią, dysartrią oraz diagnozy i terapii osób z porażeniem mózgowym.

Wada zgryzu - to wszelkie odstępstwo od prawidłowego sposobu zwierania się zębów. Objawia się ono ustawieniem zębów w nierównym łuku, opóźnieniem czasu wyrzynania się zębów, zbyt dużą liczbą zębów, brakiem zębów w łuku zębowym a także zębami o innym kształcie i wielkości niż pozostałe.

Na podstawie książki "Z logopedią na ty" autorstwa Ewy Małgorzaty Skorek

Opracowała :

Logopeda

Alicja Kamińska